

అలనాటి కోరిక

సీతమ్మ

నేను మావూరు ఎలిమెంటరీ స్కూల్లో చదువుకొంటూ వుండేదాన్ని. నాకప్పుడు సుమారు ఏడు సంవత్సరాల వయస్సుండవచ్చు. మా అయ్యవారమ్మ శిక్షణమాహా త్యమో, లేక పూర్వజన్మవాసనేనో ఏదో మాత్రం చెప్పలేను గాని ఆ లేతవయస్సులోనే నా చిన్న మెదడులోనూ, హృదయంలోనూ గూడా నేనూ ఒక కథకురాలిని కావలెననే కోరిక అంకురించింది. కథలు వ్రాయడమంటే మాటలా? నలుగురూ తలలూచేటట్లు వ్రాయడం మహా మహావాడ్లకే సందర్భపడకపోతూవుంటే నేనెంత, నా మోగ్యతయెంత-నేను కథలు వ్రాయడమేమిటని సంకోచంకూడా ఆ తోడుతనే పొటమరించింది. పొటమరించినట్టుగానే పొటమరించి ఆ సంకోచం నీటిబుడగవలె క్షణంలో మాయమైపోయింది. చూదాం, ప్రయత్నించి చూదాం. సరదాకు సరదాగానూ ఉంటుంది, అలవాటుకు అలవాటూ అవుతుంది. ఇప్పుడు వ్రాస్తూండేవాళ్లు మాత్రం ఒకటేసారి ఆకాశంనుంచి ఊడిపడినారాయో? యత్నించి చూడడంలో తప్పేముంది గనక? అన్నీ కలిసివచ్చి, సందర్భాలు అనుకూలపడి వ్రాసినవి నా మనస్సుకు తృప్తికరంగావుండి ఫరవాలేదన్న ధైర్యంగలిగి పుస్తకరూపంగా అచ్చుపడినాయంటే నా కోరిక సఫలమూ అవుతుంది; ఏ నాలుగు కాసులకో ఎట్లాగో ప్రాప్తి కలుగుతుంది. పుస్తకరూపంగా కాకపోయినా ఏ క్రికలోనైనా ప్రకటించి నాలుగు కాసులు సంపాదించుకోవచ్చు. విజ్ఞానమాట యెట్లావున్నా నీడపట్టునే ఇంట్లోనే కూర్చొని భర్తగారి సంపాదనకు మరికొంత జమా కలపవచ్చును. స్త్రీలు ఈ నూతన పరిశ్రమను ఎందువల్ల అవలంబించ గూడదు? హిందూయువతుల ధర్మానికే, వ్యతిరేకమా? అన్న యోచనలు ఒకటిపై ఒకటి తోస్తూ వచ్చి ఊరట చెందినాను. నా సంకల్పమే గనక కొనసాగేటట్లుతే నేను ప్రతి నిత్యమూ పొద్దు స్తమానం చూస్తూవచ్చిన అమాయకపు పల్లెటూరుజూన్ని, పల్లెటూరు జీవనాన్ని గురించిన కథలే వ్రాయవలెనని కూడా నిర్ణయం చేసుకొన్నాను.

రోజులు దాటిపోతున్నాయి. నేను ఏదో క్లాసు వ్యాసయినాను. ఆపూరి చదువంతో అయిపోయింది. ఏ పట్నవాసమో చేరుకొని ఇంకా వైవైన చదువుదామని నాకేమో అప్పుడుండింది. నిబీదతనంచేతనూ, ఎందుకామాల చదువంకా! ఇంత చాలు మనకు. ఏం భారీ ఉద్యోగాలు చేయవోవాలి! కావలిస్తే ఇంట్లోనే అదీ యిదీ తెలుగు పుస్తకాలు చదువుకోవచ్చులే.' అన్న ఉదాసీనం చేతనూ మా అమ్మా, మా నాయనా కూడా అవుతుంది.

చైత్రమాసము]

దుకు నమ్మతించలేదు. నాకేమో రాత్రీ పగలూ అదే కలవరింత. అయితే మాత్రం నేనేం చెయ్యగలను?

మొదట్లో వాళ్లమీదనాకు పట్టరానంత ఆగ్రహం వచ్చింది కాని అదీ ఒకందుకు మంచికే యేర్పడ్డదని యిప్పుడిప్పుడే గ్రహిం పగలిగినాను ఇంకా పైచదువులు చదివి ఉండినానంటే ఆదర్శాలకు, షోకులకు, నాగ రికతలకు అలవాటు పడిపోయి. నా ప్రాణపద మైన, ఆనందస్వరూపమైన గ్రామజీవితంమీద అసహ్యమే కలిగివుండేది.

మా దేమత భారీకుటుంబంకాకపోవడం చేత ఇంటి, నులన్నీ మేమే చక్కబెట్టుకో వలసివచ్చేది. అటువంటి విషయాల్లో మా అమ్మకు నా సహాయం ఎంతైనా అవసరముం డేది. నా కూ పనిపాటలు చేసుకోవడమంటే చాలా సరదా. చదువుమీది అభిలాషకొద్దీ విరామం దొరికినప్పుడల్లా వృథాపుచ్చ కుండా చదువుకొంటూ వుండేదాన్ని; బాల్య సంకల్పానికి దోహదాలు చేసుకొంటూవుండే దాన్ని. ఇరుగింటిబిడ్డలూ పొరుగింటి బిడ్డలూ వచ్చి 'అత్తా, అత్తా నాకు లత-తల-వలలు నేర్పవూ' అంటూ తొందరచేసేవాళ్లు. విసుగు లేకుండా బహుసంతోషంతో నేర్పుతూవుండే దాన్ని.

యుక్తవయస్సురాగానే నాకు వివాహం చేశారు. మా అత్తవారిదీ పల్లెటూరే. నాభర్త ఉన్ననాలుగెకరాల మాగాణి సొంత సేద్యంచేసుకొంటూ సుఖంగా కాలక్షేపం

చేస్తూండేవారు. ధర్మేచ, అర్థేచ, కామేచ అతిచరించనంటూ మెలగే హిందూయువతిని కాబట్టి నాకూ ఆయనతోడిదే లోకం అయి పోయింది. ఆయనకష్టసుఖాలలో నేనూ భాగం వహించేదాన్ని. చిలకాగోరింకల్లాగు ఎంతో ముచ్చటగా వుండేవాళ్లం మేమిద్దర మూను.

కాని యీ సందడిలో నావ్యాసంగమం తగా సాగడం తప్పిపోయింది. అయితేనేమి, పనులన్నీ ముగించుకొని, రాత్రీ అందరూ నిద్రపోయినతరువాతనన్నా సాధ్యమైనంతమ ట్టుకుతప్పకుండా చదువుకొంటూ వుండేదాన్ని. ధర్మలోప భయం లేకుండా మెలగుతూవుండ దాన్నిబట్టి నాభర్తగారు నా చదువుకేమీ ఆక్షేపణ చెప్పలేదు. అప్పుడప్పుడు ఏవో పిచ్చికథలు తోచినట్లు వ్రాసుకొంటూ అసం తృప్తిగా నేనే చించి పారవేస్తూవుండేదాన్ని. అప్పటికి సాధించిందేమీ లేకపోయినా వ్రాత అలవాటవుతూవుండేది. ఈ ప్రయత్నమేమీ కావ్యసృష్టికి కాదుగనుక త్వరలోనే సంకల్పం సిద్ధించే లక్షణాలు తోచాయి.

మా యింటికిదగ్గరగానే ఒకతోట వేసు కొన్నాం. కూరగాయలూ, పూలమొక్కలూ అందులో వేసుకొన్నాం. ఇంట్లో పాడిపశు వులు, గొట్టెగోదములు. ఈ అన్నీ చక్క బెట్టుకోవడంతో ఉదయం నాలుగంటలు మొదలు రాత్రీ పదింటిదాకా నా కొకేపనిగా వుండేది. అన్ని కష్టాల్లోకూడా నే నానందమే అనుభవించేదాన్ని. నా భర్తగారు కూడా

తమపనులన్నీ సర్దుకొని నాకూ సహాయప
డుతూవుండేవారు. ఉన్నమట్టుకు ఇల్లూ, ఇం
టిలోని వస్తువులూ మట్టసంగా పెట్టుకొని
అనుకూలాలు చేసుకొంటూవుండేదాన్ని.

ఈవిధంగా ఒకటి రెండేండ్లు గడచిపో
యినాయి ఏవిధమైన విచారమూ లేకుండా
సంసారం చక్కబెట్టుకొంటూవచ్చాను. ఇది
యిలా వుండగా మా యింట్లో ఒక చిన్న
పాప అవతరించడానికి ఉపక్రమించుకొన్నది.

బిడ్డలంటే నా భర్తగారికి కెంతో ప్రీతి.
ఆయన విచారించేదల్లా నా ఆరోగ్యాన్ని
గురించే. ఈ కొత్తపరిస్థితికి ఆయన పరమా
నందపడినారు.

అన్నవస్త్రాలకు లోటులేదు. వ్యసనాలు
లేవు. అభిమానంగల భర్త. అన్నీ అనుకూ
లపడి నాజీవితం బ్రహ్మానందంగా పరిణమిం
చింది. కమలపుట్టి దాన్ని మరింత వృద్ధి
చేసింది.

ధాన్యంధరలు బాగానే ఉన్నాయి.
మాకు పంటకూడా బాగానేపండింది. అప్పు
డప్పుడు చేస్తూవచ్చిన బాకీలు తీర్చుకొన్నాం.
అందరికీ ఆరోగ్యం సలక్షణంగా ఉంది. చిన్న
కూన కమలకూడా అల్లారుముద్దుగా ఆడు
కొంటూవుంది. అన్నీ బాగానే ఉన్నాయి.

ఉన్నదున్నట్టు కాలం వక్రించిపోయింది.
కానిరోజులు వచ్చి పడినాయి. పంటయేమో
ఇంకా బాగానే వచ్చిందిగాని ధరలే సగానికి
సగం పడిపోయినాయి. ఇంటిబాకీలు బాకీలు

గానే నిలిచిపోయినాయి. శిస్తులకు, కూలీలకే
సమ్మసరిపోయింది రాబడి. అన్నవస్త్రాలకు
తృణంగాడా మిగలలేదు. గుడ్డలేమో పాత
వాటినే చిరుగులు కుట్టుకొని సర్దుకొన్నాం.

అంతలో మరింత చురుకుపుట్టింది. ఇబ్బ
డిగా శ్రమించడానికి పూనుకొన్నాం. ఇంటి
పనులు, తోటపనులలోనే ఉన్నదాన్ని వ్యవ
సాయపు పనుల్లోకూడా భర్తగారికి తోడుపో
తూవచ్చాను. ఈ సారయినా ముందటియేడు
లోటు భర్తీ చేయవలెనని సకలప్రయత్నాలు
చేస్తూన్నాం. పంటనా రెండింతలుగా వస్తే
అన్నీ సర్దుకొని పోవచ్చునని ఆశ. అన్నిసూ
క్మూలూ వదలుకొని ఒకే ధాటిగా పాటుప
డడానికి పూనుకొన్నాను.

అటువంటి పరిస్థితులలోని కష్టాలు అను
భవించినవారికేగాని తెలియవు. కాని నా
కొక రైకే కాదు; ఇరుగుపొరుగువారి కందరికీ
గూడా ఇదే అనుభవం.

వేకువజామున లేవడం, పశువులకు నీరు
పెట్టడం, పాలు పిండుకోవడం, మజ్జిగ చీల
కడం, ఇంటి కసరూడుకోవడం, పాచి
పనులు చేసుకోవడం, స్నానంచేసి పంట
వార్చడం, భోజనం చేయడం, తోటా
పొలాలూ చూచుకొనివచ్చి గుడ్డలు ఉతికి
ఆరవేసుకొని నీళ్లు తోడిపెట్టుకోవడం, వంట
సామగ్రి చక్కబెట్టుకోవడం, తోటలో
కాయగూరలు-పూలు కోసుకొని రావడం,
సందెకసవు ఊడ్చడం, పశువులను కట్టివేసి
మేతా నీళ్లు పెట్టడం, పాలు పిండుకోవడం,

మల్లా వంటకు క్రమించి భోజనం చేయడం, మరుసటిరాటికి కావలసినవన్నీ సర్దుకోవడం, పడకలు వేయడం, ఈ మర్య మధ్య నిడ్డను ఆడించుకోవడం మొదలైన కనులతో క్షణం విరామంలేకుండా కార్యక్రమం సాగిపోతూ వుండేది. రాత్రిపూట ఏ అయిదారుగంటలో తప్ప విశ్రాంతి దొరికేదికాదు. అప్పుడూ కొంతనేపు చదువు.

ఇంత అవస్థపడినా జీవనం సక్రమంగా జరిగే ఉపాయం కనుపించలేదు. కంటల మాట యెట్లావున్నా ధరలు మాత్రం పడిపోయినవి పడిపోయినట్టుగానే ఉన్నాయి. రోజులు గడవడం బహు దుర్భరమైపోయింది. అయినా మేము లెక్కచేసులేదు.

మేమన్నా ఎంతో మేలు, సగం కడుపు కన్నా తినగలుగుతున్నాం; ఇల్లూ వాకిలీ ఉన్నది అంతమాత్రానికి నోచుకొని చుట్టు కక్కలవాండ్రను చూస్తూవుంటే వారి అవస్థలముందు మావి అవస్థలే అనిపించేవికావు.

ఇట్టి స్థితిలోకూడా, దైవబలం కాకపోతే మరేమి, బాకీదార్లు తొందరచేయడం లేదు. ఇచ్చిన తృణమోపణమో పుచ్చుకొని తర్వాతనే ఆయెలెండిఅంటూ సమాధానంగా పోయేవారు.

ఎన్నిరోజులన్నా యిలాగే గడుస్తూవుండేటప్పటికి కొంచెం కష్టం తోచినట్టయింది. ఇల్లు మరమ్మతు చేసుకోవడంకూడా సాకర్యపడలేదు. వ్యవసాయపు పనిముట్లు పాతపడి

చివికిపోయినాయిగాని కొత్తవాటిని కొనుక్కోవడానికి సందర్భపడలేదు. అన్నట్టు చెప్పమరిచినాను, రెండవ సంతకీకూడా కలిగింది. ఆ బిడ్డలకు కావలసిన వస్తువులకు కూడా మార్గం లేదు. ఖర్చులేమో రోజుకు రోజుకు బలిసిపోతున్నాయి.

పోనీ, చిల్లరకనులేమన్నా చేసుకొని అదనపు ఆదాయానికి మార్గంచూతామంటే అటువంటి వేమీ స్ఫురించలేదు. పూలూ, కాయగూరలూ అమ్ముకొంటే మాత్రం ఎంత వస్తుంది? కూలిపెట్టి సమీపంలో వుండే సంతలకు పంపితే మట్టుకు బండిబాడుగలు, కూలీలు సర్దుకొనిపోయేటట్లు రాబడి వస్తేనే బ్రహ్మపథయ మైపోయేది.

* * * *

కాలచక్రం గిరున తిరుగుతూ వుంటుంది కాబోలు, మల్లా మంచిరోజులు వచ్చినాయి. కష్టాలు కాపురం ఉండ వంటారు, ఇదే కాబోలు! ధరలు మామూలు స్థితికి వచ్చినాయి. ఊరందరితోపాటు మేమూ అమితంగా సంతోషించినాము. ఇలువేల్పుకు మొక్కులు సహజం చెల్లించాము. తిరిగి మొదటి సుఖజీవనంలో పడినాము. పసికూనలకు కావలసినన్ని వస్తువులు సమకూర్చినాము; మేమూ సమకూర్చుకొన్నాము. ఇల్లు మరమ్మతు చేసుకొని అందంగా తీర్చుకొన్నాము. బాకీలు తీర్చుకొన్నాము.

కష్టములంటే యేమిటో, సంసారంలో యేర్పడే చిక్కులేమిటో, ధనం లేకపోతే

వచ్చే యిబ్బందు లెట్టివో నా అనుభవాన్ని బట్టి చక్కగా గ్రహించగలిగినాను. కాని రోజులు అనుభవించినాను గాబట్టి జీవన సౌందర్యాన్ని అప్పుడే అనుభవింపగలిగినాను. కష్టసుఖాల తారతమ్యం తెలిసి వచ్చింది. అనుభవపాఠాలు నేర్చుకొన్నాను.

మల్లా నా జీవితంలో ఒకటిరెండుసార్లు ఇటువంటి ఎగుడుదిగుడులే సంభవించినాయి. అప్పటికి నాకు మరియిద్దరు సంతానం కలిగి యుండడం మూలాన్న మొగటిసారికన్న పెక్కింతలు ఆజీవితం కష్టంగా అగుపించింది గాని ఒకసారి అనుభవించినదాన్ని గావున సమాళించుకొంటూవచ్చాను. నా భర్తగారు కూడపిల్లలమీదనుండే ఎనలేని మమతతో కన్న కష్టాలుపడుతూ వాండ్రసౌఖ్యానికై ప్రయత్నపడుతూవుండేవారు.

ఇన్ని కష్టాలలోకూడా ఆనందాన్ని, హాయినిగూర్చిన నాపల్లెటూరు జీవనాన్ని గురించి, ఆ సౌందర్యాన్ని గురించి తరుచు మిత్రురాండ్రతో ప్రసంగం చేసుకొంటూ

మురుస్తూవుంటాను. ఆనంభాషణల సారాంశమే యీ కథ. నాచిరవాచితం యిప్పటికై నా యీ రీతిగానైనా తీర్చుకోగలిగితిని గదా యని అమిత సంతోషమవుతుంది.

ఇదేం గొప్పకథ అని గాదు ప్రకటించుకోవడం. నేను గడపిన సామాన్య జీవనాన్ని, అందు లోని అందాన్ని ప్రపంచంలో నా తోటివారు పడే అవస్థలను వ్యక్తము చేయడానికీ, నా చిన్ననాటి సరదాను ఎలా పోషించుకొంటూవచ్చి కృతకృత్యురాలిని అయానో తెలుపడానికీ మాత్రమే యిదివ్రాశాను. నాచదువుకులాగానే ఈవ్రాతకుగూడా రాత్రిపూటే విశ్రాంతిదొరికి వ్రాసినాను చదువరులు ఈకథకు సంతోషించినా సంతోషించకపోయినా ఆనాటికోరికను నెగ్గించుకోగలిగితిని గదా అని లోలోపలే మురిసి పోతున్నాను. ఇలాంటివే యికా వ్రాస్తూవుంటే ఇళ్ళుడు గకపోయినా మరొకప్పుడైనా నా కథలూ జాతిరత్నాలే అవుతాయి. చూస్తూవుండండి.